

Силабус курсу

Психологія і педагогіка вищої школи

Ступінь вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.055 романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька

Освітньо-професійна програма «Французька мова і література»

Кількість кредитів – 3

Рік підготовки, семестр – I рік, I семестр

Компонент освітньої програми: обов'язкова

Дні занять: згідно з розкладом занять

Консультації: згідно з розкладом занять Мова викладання: українська	канд. психол. наук, доцент кафедри психології Мешко Олександр Іванович; • канд. пед. наук, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти Радченко Ольга Яківна
Контактні телефони викладачів:	0984476018; 0969159732
Е-mail викладачів:	meshko_o@ukr.net ; yan.olga1208@gmail.com
Сторінка викладача	http://tnpu.edu.ua/faculty/IPP/meshko-oleksandr-vanovich.php?clear_cache=Y http://tnpu.edu.ua/faculty/IPP/radchenko-olga-yak-vna.php?clear_cache=Y
Сторінка курсу в Moodle	https://elr.tnpu.edu.ua/course/view.php?id=216 https://elr.tnpu.edu.ua/course/view.php?id=1726

Анотація дисципліни

Дисципліна «Психологія і педагогіка вищої школи» спрямована на формування у студентів цілісного й системного розуміння психолого-педагогічних проблем становлення особистості та професійної підготовки студентів в умовах закладу вищої освіти; пізнання психологічних закономірностей і умов ефективності процесу професійної освіти у вищій школі; забезпечення засвоєння теоретичних основ організації освітнього процесу у закладі вищої освіти та наукових основ управління закладом вищої освіти; набуття навичок міжособистісної взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу.

Навчальний контент

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ			
2/0	1. Психологія вищої школи як галузь	Знати предмет та основні категорії психології вищої школи, завдання психології вищої школи на сучасному	Презентація, аналіз нормативних документів

	психологічної науки	етапі реформування вищої освіти в Україні.	
2/2	2. Загальна психологічна характеристика студентського віку	Уміти скласти психологічну характеристику студентства як періоду пізньої юності або ранньої дорослості, знати типологічні особливості сучасних студентів, що виявляються у навчально-професійній діяльності та поведінці.	Презентація, моделювання, дискусія, аналіз ситуацій, тестування
2/0	3. Професійне становлення особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою	Сформувати поняття про процес професіоналізації особистості студента як новоутворення студентського віку, особливості формування професійної спрямованості, професійної позиції та розвиток Я-концепції студента як майбутнього фахівця з вищою освітою, уявлення про фахову компетентність як показник психологічної готовності студента до самостійної професійної діяльності.	Презентація, аналіз ситуацій, тестування
2/0	4. Психологія студентської групи	Знати психологічні особливості студентської групи, її структури та розвитку, уміти характеризувати соціально-психологічні явища в студентській групі.	Презентація, моделювання, аналіз ситуацій
2/0	5. Психологія навчальної діяльності студентів	Засвоїти психологічні принципи організації навчально-професійної діяльності студентів у вищій школі, психологічні особливості формування у студентів професійних мотивів навчання та пізнавальної активності, психологічні аспекти організації самостійної роботи студентів.	Презентація, аналіз ситуацій, тестування
2/2	6. Психологія професійно-педагогічної взаємодії в системі «викладач – студент».	Уміти характеризувати педагогічне спілкування та його роль у розв'язанні соціально-моральних завдань професійної підготовки майбутніх фахівців у вищій школі; мати уявлення про суперечності педагогічної взаємодії і бар'єри педагогічного спілкування в системі «викладач-студент», знати їхні причини та шляхи регулювання.	Презентація, моделювання, інсценізація, дискусія, аналіз ситуацій, тестування
2/2	7. Психологія діяльності та особистості викладача вищої школи	Знати психологічні основи науково-педагогічної праці та особистості викладача вищої школи, мати уявлення про функції і якості особистості викладача, особливості його діяльності при різних стилях взаємодії, про шляхи формування педагогічної майстерності і	Презентація, моделювання, дискусія, аналіз ситуацій, тестування

		підвищення рівня професіоналізму викладачів вишів.	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ			
2/2	8. Педагогіка вищої школи як наука. Система вищої освіти України	Сформувати поняття про педагогіку вищої школи як галузь педагогічної науки, її завдання на сучасному етапі, знання про педагогічні закономірності та принципи, основні категорії вищої школи. Розуміти і вміти аналізувати структуру вищої освіти в Україні, знати освітньо-кваліфікаційні рівні. Обґрунтовувати перспективи розвитку вищої освіти в рамках Болонського процесу.	Презентація, дискусія, робота в групах, тестування
1/2	9. Викладач і студент закладу вищої освіти як суб'єкти освітнього процесу	Розуміти специфіку діяльності викладача і студента у вищому навчальному закладі. Знати основні права, обов'язки, напрями діяльності, функції кожного із суб'єктів. Аналізувати шляхи взаємодії викладача і студента для ефективної організації освітнього процесу.	Презентація, моделювання, інсценізація, диспут, аналіз ситуацій, інтерактивні вправи
3/0	10. Теоретичні основи процесу навчання у вищій школі. Зміст освіти у вищій школі та способи його реалізації	Аналізувати суть процесу навчання, основні методологічні підходи. Характеризувати функції, закономірності, принципи. Сформувати поняття про зміст освіти у вищій школі. Знати основні нормативні документи в яких реалізується зміст освіти. Оперувати методами навчання у закладі вищої освіти.	Презентація, аналіз нормативних документів,
2/2	11. Форми організації навчання у вищій школі	Характеризувати і вміти проводити основні форми організації навчання у вищій школі (види, методіку підготовки і проведення, вимоги до них): лекції, семінари, практичні, лабораторні, науково-дослідна робота, практика.	Презентація. мікрОВикладання, обговорення, аналіз різних форм роботи
1/0	12. Контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів	Розуміти сутність функцій, форм, видів, методів контролю у закладі вищої освіти; критеріїв оцінювання знань, умінь і навичок студентів; норм оцінювання; рейтингової системи оцінювання знань, умінь і навичок студентів.	Презентація, аналіз документації
2/2	13. Зміст виховної роботи зі	Вміти аналізувати виховні можливостей навчальних предметів у вищому навчальному закладі.	Презентація, аналіз документації, моделювання

	студентською молоддю	Моделювати позааудиторну виховну роботу у закладі вищої освіти.	
1/0	14. Управління освітнім процесом закладу вищої освіти	Знати структурні підрозділи закладу вищої освіти: кафедри, факультети, інститути, бібліотеки, філії тощо. Обґрунтовувати принципи управління закладом вищої освіти.	Презентація, аналіз документації

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК1	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК2	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК3	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК4	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК5	Здатність працювати в команді та автономно.
ЗК7	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК8	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК9	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК10	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
ЗК11	Здатність проведення досліджень на належному рівні.
ЗК12	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
	Програмні результати навчання
ПРН1	Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
ПРН2	Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
ПРН4	Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
ПРН5	Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.
ПРН6	Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
ПРН12	Здатність розуміти і поділяти цінності академічної доброчесності, усвідомлювати ризики, пов'язані з недоброчесною академічною поведінкою, діяти у навчальних і професійних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики, розпізнавати академічну недоброчесність і давати їй належну оцінку.

Основні джерела

1. Вища освіта в Україні: порядок денний для реформ: KAS Policy Paper / За заг. ред. Ніколаєва Є.Б. К.: Представництво Фонду Конрада Аденауера в Україні, 2017. 61 с. URL: http://www.kas.de/wf/doc/kas_49848-1522-13-30.pdf?170911150030
2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи. К.: Центр навчальної літератури, 2011. 316 с.
3. Городиська В., Пантюк М., Міляєва В. Педагогіка та психологія вищої школи: тексти лекцій. Дрогобич: РВВ ДДПУ, 2014. 307 с.
4. Дуткевич Т.В., Максимчук Н.П. Психологія вищої школи (курс лекцій): навчальний посібник. Кам'янець-Подільський, 2010. 144 с.
5. Закон України «Про вищу освіту» (Документ 1556-VII, чинний, поточна редакція. – Редакція від 23.04.2021, підстава – 1357-IX). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
6. Інклюзія від А до Я: нормативно-правові та методичні основи роботи педагогічних працівників в інклюзивно-освітньому середовищі: практич. посіб. / укл.: Н.В. Тарасенко, Л.В. Кондрацька, О.І. Рассказова. Харків: ТОВ «Типографія «КСК», 2019. 98 с. URL: <http://repository.khpa.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/1155>
7. Кошечко Н. Інноваційні освітні технології навчання і викладання у вищій школі. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка* : Педагогіка. 2015. Вип. 1 (1). URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vknutshp_2015_1_10
8. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. К. : Знання, 2011. 486 с.
9. Мешко О.І. Психологія вищої школи: навчально-методичний посібник для студентів закладів вищої освіти. Тернопіль : «Вектор», 2018. 196 с.
10. Мешко О.І. Психологія вищої школи. Практикум: навчально-методичний посібник для студентів закладів вищої освіти. Тернопіль : «Вектор», 2021. 92 с.
11. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. для студ. вузів. К. : ЦНЛ, 2017. 472 с.
12. П'ятакова Г. П. Технологія інтерактивного навчання у вищій школі : навчально-методичний посібник для студ. вищ. шк. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2008.
13. Педагогіка вищої школи: підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29032/3/Higher_School_Pedagogy_2019.pdf
14. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: підручник / 3-тє вид. випр. і доп. К.: Каравела, 2011. 360 с.
15. Психологія вищої школи: підручник / О.І. Власова, В.А. Семиченко, С.Ю. Пашенко, Я.Г. Невідома; за ред. О.І. Власової. К.: ВПЦ «Київський університет», 2015. 405 с.
16. Радченко О. Я., Кодлюк Я. П. Педагогіка вищої школи: методичні рекомендації для викладачів, магістрантів та студентів закладів вищої освіти. Тернопіль: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2021. 35 с.
17. Самостійна робота з курсу «Педагогіка та психологія вищої школи»: навч.-метод. посібник / Автори-упорядники В.І. Староста, О.Ф. Яцина; за ред. В.І. Старости. Ужгород: ШАРК-АУТДОР, 2014. 136 с.
18. Туркот Т.І., Коновал О.А. Педагогіка та психологія вищої школи: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Херсон: Олдіплюс, 2013. 466 с.
19. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навч. посібник. К.: Академвидав, 2010. 456 с.
20. Якубовська С.С. Конспект лекцій з дисципліни «Психологія вищої школи». Рівне: НУВГП, 2017. 90 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. Дисципліна зараховується, якщо є не менше 60% від остаточної оцінки з кожного модуля. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись у онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (Психологія ВШ – теми 1-7) – усне і письмове опитування, психологічні задачі, тести, презентації	50
Модуль 2 – (Педагогіка ВШ- теми 8-14) – усне і письмове опитування, тести, мікрОВикладання, моделі, презентації	32
Екзамен – тести, завдання	18

Розподіл балів, які отримують студенти

Змістовий модуль №1	Змістовий модуль № 2	Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
Теми 1-7	Теми 8-14		
50	32	18	100

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно

E	60-64	достатньо
FХ	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Формат дисципліни

Змішаний (blended) - дисципліна має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання. Blended Learning - викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, інтерактивні елементи, онлайн консультування і т.п.

До силабусу також готуються матеріали навчально-методичного забезпечення:

навчальний контент (розширений план лекцій, презентації, відео);

тематика та зміст практичних робіт;

завдання для підсумкового контролю (тести);

електронне навчання в системі Moodle.